

faa paa anden Maade havde kunnet bringe denne Nuance frem som Afstemningspunkt, hvad dog maaste vilde have sin Vanskelighed. — I ethvert Fald foreligger jo ogsaa Betænkningen, som den er vedtagen af Udvalget. Med Hensyn til Andragendet under Nr. 7 hørte vi blandt Andet, om jeg ikke husker feil, i det Foredrag, som vi hørte af min ærede Nabo tilvenstre, at han kunde ønske, at man kunde komme til en Expropriation, hvor der var Tale om at staffe Bei eller Udgang til disse Lodder, der der var Tale om (Afbrydelse af Thorup). Det ærede Medlem siger, at det er umuligt ellers at komme til dem, ja, det kan man jo ganske vist sige; men det er mig dog ikke ganske klart, om man vil kunne komme til en Expropriation paa disse Omraader, nemlig om den maatte kunne falde ind under Bestemmelsen i Grundlovens § 82, der jo siger: „Eiendomsretten er ukraenkkelig. Ingen kan tilpligtes at afstaa sin Eiendom, uden hvor Almenvellet kræver det.“ Det turde maaste være et Spørgsmaal, som jeg ivorigt ikke skal forsøge at udtale noget Bestemt om i dette Dieblis; men det stiller sig for mig som yderst tvivlsomt, om man kan sige, at i et saadant Tilfælde kræver Almenvellet en Expropriation, og at man derfor i Medfør af Grundlovens § 82 kunde gaa dertil. Det er de Betænkneligheder, som jeg hovedsagelig har mod, hvad den sidste ærede Taler fremsjerte om dette Punkt. Jeg tror nu, at jeg omtrent har gennemgaaet de forskjellige Andragender med Hensyn til de Ytringer, som om disse ere faldne fra de ærede Talere, som have haft Ordet, og at jeg foreløbig kan indskrænke mig hertil.

Sagd: Da den ærede Forsamling synes at være træt af denne Forhandling, skal jeg ikke sætte dens Taaledighed paa en længere Prøve, men undgaa at bringe flere Forhandlingsemner ind. Kun forsaa vidt Ordføreren og andre Talere have ført denne ind paa et noget personligt Oebet mig vedkommende, skal jeg erklære, at jeg fuldstændig staar fast ved mine Udtalelser om Udvalgets Behandling af denne Sag, overbevist om, at de heller ikke ved en virkelig Undersøgelse skulle vise sig at være urigtige. Jeg har netop gjort mig megen Umage for at benytte den Leilighed, som tilbød sig derved, at den største Del af de danske Fiskeridistrikter havde henvendt sig til mig i den Sag, til at søge de Oplysninger i statistisk Retning, som Ordføreren talte om vilde være af megen Vigtighed. Jeg søgte navnlig at staffe mig Oplysning om, til hvilke Læder af Aaret de forskjellige Arter af Fisk indfandt sig i de forskjellige Fiskeridistrikter, dernæst angaaende, hvilke Fiskearter der i de forskellige Distrikter syntes at være de fremherskende, fort sagte om alle de Punkter, som antoges at have Betydning med Hensyn til Lovforslagets Behandling. Efterat jeg var reist fra Thy til Kjøbenhavn ved Under-

retning om, at der skulde holdes Møde i Udvalget, blev dette aabnet med den Erklæring af Formanden: „Vi have kun 1/2 Time at forhandle i, saa vi kunne ikke komme ind paa vidtløftige Forhandlinger.“ Da jeg vilde oplæse et Uddrag af de forskjellige Sendelser, jeg havde modtaget fra Fiskeridistrikterne, blev der svaret mig: Det have vi ikke Tid til at høre paa. Saa udarbejdede jeg en skematisk Oversigt over de forskellige Udtalelser i disse Erklæringer om de forskellige Punkter, og den lod jeg trykke og omdele til Medlemmerne, for at dog Erklæringerne i alt Fald kunde komme til Medlemmernes Kundskab. Saa ventede jeg en Maaned, og derefter blev der holdt et nyt Møde i Udvalget, og der kom da en uvedkommende Person og holdt et Foredrag, som ogsaa var Lovforslaget uvedkommende. Det maa jeg sige oprigtig, at enten jeg havde været til Stede ved de to Møder eller ikke, synes jeg, det havde været ligegyldigt, og for mig er det overhovedet ligegyldigt, hvor sjældent eller hvor ofte man møder til en Forhandling, naar man har en Vished om, at den ikke vil føre til noget Resultat.

Thorup: Det er nok muligt, at den ærede Ordfører (Leth) har Ret i, at man kunde have Vanskelighed ved at expropriere til private Veie under de Forhold, jeg har antydnet. Men paa den anden Side synes jeg ikke, at man kan negte, at Almenvellet har Interesse i, at store Eiendomme bevares for Drift eller Kultivering. Det forekommer mig, at det har Staten Interesse i, og det synes mig, at man i Lovgivningen, og navnlig i det Lovforslag, der for Liden behandles i Landstinget om Vandløbslovgivningen, efter en meget stor Maalestok er kommen ind paa Expropriation. Naturligvis er det kun en Hensigt fra min Side til Ministeren, og jeg er tilbøjelig til at tro, at hvor det gjælder større Eiendomme, som ikke ellers kunne drives, kunde det være berettiget fra Statens Side at sige, at Almenvellet krævede, at der kom en Bei til disse Eiendomme. Thi det maa dog ordnes saaledes, at disse Strækninger kunne benyttes. — Med Hensyn til Fiskeriet skal jeg ikke indlade mig paa nogen lang Debat med min ærede Stemand. Jeg tror, at vi staa paa et noget forskjelligt Standpunkt. Jeg tror, at Liden har viist ved Limfjordslovgivningen, at det har været nødvendigt at have Indskrænkninger. Vel sagde det ærede Medlem, at man har væglet siden Christian II's Lov, men jeg siger, at man har væsentligt i Et og Alt staaet paa det samme Standpunkt i omtrent 300 Aar fra Frederik II's Necess af 1576 indtil 1867. Det samme Princip har hersket i alt Fald i det Væsentlige. De store Hovedgrundtræk ere fastholdte i den Tid. Jeg tror, at den ærede Ordfører maa indrømme mig, at de dygtigste Fiskere i Danmark findes omkring Limfjordens Kyster, og